

Enskilda avlopp – inte en skitfråga

Sedan några år tillbaka har Värmdö kommun intensifierat arbetet med att få fastighetsägare att förbättra sina avlopp för att uppfylla miljömålen om ett hav i balans, ingen övergödning och grundvatten av god kvalitet. Som de flesta nog känner till har nu turen kommit till oss på våra öar att ta hand om våra avlopp på ett miljösäkert sätt. Alla fastighetsägare har under vintern ombetts att besvara en enkät om sin nuvarande avloppslösning. Med denna inventering som grund kommer sedan kommunen att för de fastigheter som inte uppfyller kraven att kräva investeringar i nya avlopp. För att undvika platsbesök och onödiga avgifter bör man idag om man vet att anläggningen inte uppfyller kraven snarast undersöka vilken lösning man ska investera i och skicka en ansökan om tillstånd för att inrätta en sådan. Behöver man hjälp tillhandahåller Värmdö kommun kostnadsfri konsult hjälp. På kommunens hemsida bokas tid för rådgivning hos *Vatteninfo Sverige AB*.

Under de senaste åren har en del fastighetsägare på våra öar ersatt sina undermåliga avlopp med olika typer av lösningar, såväl enskilda som i grupp. En del gör arbetet själva och en del anlitar entreprenör. För att illustrera detta presenteras här två exempel från Harö by.

Lena, Ingela och Erik

För deras hus fanns bara en enkel enkammarbrunn och eftersom husen inte har vattentoilet var lösningen någon form av BDT-system (BadDiskTvätt). Man började med konsultation av kommunens rådgivning och koll av vad marknaden erbjöd och fastnade för ett företag *Argo*. Efter att kollat olika entreprenörers möjlighet att installera reningsanläggningen beslöt man att göra jobbet själva. Detta innebar att frakta ut reningsanläggningen med egen båt, gräva ett större hål för "burken" och för rörledningar.

Ett mycket tungt arbete den varma sommaren 2019.

Foto Erik Granberg

Foto Tommy Månsson

Materialkostnaden uppgick till ca 60 000 kronor och mycket låg driftskostnad som inskränker sig till el för pumpar för infiltrationsvattnet. Dessutom tillkommer eget arbete för slamhantering. Hittills har anläggningen fungerat bra.

(Kontaktperson: Erik Granberg)

Finn, Johan, Malin och Sigvard

Fyra familjer i Harö by beslöt för drygt ett år sedan att bygga en gemensam reningsanläggning för både BDT och WC. Valet stod mellan två företag, *Topas* och *Baga*, och man valde *Topas*. Som entreprenör valdes företaget *Sjöliv* som genomförde det omfattande arbetet på ett tillfredsställande sätt inklusive att återställa marken. Kostnaden för anläggningen låg på ca 500 000 kronor och efter ett års drift är man nöjd med hur det fungerat. Man har ett serviceavtal som innebär tillsyn av tekniker två gånger per år och uttryckning vid behov. Den

Foto Finn Hedvall

årliga kostnaden för detta är 7 800 kronor. Anläggningen kräver att slammet tas om hand ca. en gång per år antingen av kommunen eller i detta fall genom egen kompostering av anläggningsägarna. (Kontaktperson: Finn Hedvall) Text Tommy Månsson

Foto Tommy Månsson

Översiktsplan Värmdö kommun 2022—2035

I Värmdö kommun pågår ett arbete med att uppdatera översiktsplanen (ÖP 2022-2035), ett dokument som anger kommunens viljeinriktning för den långsiktiga utvecklingen av den fysiska miljön. I översiktsplanen visas de övergripande strukturerna för bebyggelse, natur och friluftsliv samt kommunikationer med ställningstagande för hur dessa strukturer bör utvecklas. Förslaget är f.n. föremål för samråd och HHIF avser att avge remissyttrande över planen.

Vad gäller skärgården prioriterar översiktsplanen att utveckling koncentreras till de fem större öarna, de s.k. kärnöarna (Svartsö, Möja, Sandön, Runmarö och Nämdö). För andra öar som Harö, Storö m.fl. är planen mycket vag och tycks främst betrakta dessa öar som områden för rekreation och friluftsliv. Ny bebyggelse liksom bryggor i dessa områden bör koncentreras i anslutning till redan bebyggda områden och skärgårdens karaktär av ostört natur- och kulturlandskap ska bevaras. För Harö by som utpekats som riksintresse för kulturmiljövård kan särskilda krav hävdas för att skydda mot åtgärder som påtagligt kan skada dess värden.

Det finns fjorton områden i Värmdö kommun som är av riksintresse för kulturmiljövård. Ett av dessa är Harö som beskrivs på följande sätt: *Skärgårdsmiljö med den stora skärgårdsbyn Harö och tillhörande marker som visar skärgårdsbefolkningens levnadsbetingelser med det sammansatta näringsfånget baserat på jordbruk, fiske, jakt och senare jordgubbsodling, samt hur bosättningsmönstret anpassas till de förutsättningar som landhöjningen och jordbruksreformer gav.*

Nytt medlemsregister Q3 2021

Som tidigare informerat har styrelsen tittat på och utvärderat ett antal system för att ersätta dagens egenutvecklade medlemsregister. Vi har nu hittat ett lämpligt system och planerar att byta till ett nytt medlemsregister innan slutet av september. I vårt befintliga medlemsregister definieras medlemmar utifrån familjer och det är inte alltid självklart vilken person de angivna kontaktuppgifterna avser. I det nya systemet kommer alla personer att definieras separat och tilldelas egna kontaktuppgifter.

En av de största utmaningarna i samband med bytet är att tolka dagens medlemsuppgifter och identifiera huvudmedlem samt familjemedlemmar och deras kontaktuppgifter. När det råder osäkerhet kring uppgifter-

na kommer vi ibland behöva kontakta er för att reda ut hur medlemskapet ska vara upplagt i det nya systemet. För att underlätta vårt arbete ber vi alla medlemmar att logga in och kontrollera att det finns aktuell e-postadress och/eller telefonnummer i vårt nuvarande medlemsregister.

Guckuskor och andra rara växter som var anledningen till att naturreservatet Storö-Bockö-Lökaö bildades hotas nu av överavbetning av dovhjortar som spridit sig till området från Harö Storö där de illegalt införts. Text och foto Tommy Månsson

När det nya medlemsregistret är igång kommer aviseringen om betalning av medlemsavgiften att förändras en del mot tidigare. Med det nya systemet kommer vi för att göra det enklare för medlemmarna skapa en faktura med medlemsuppgifter och avgifter färdigifyllda. Precis som tidigare kan man välja att göra en extrainsättning vilken då registreras som en donation till HHIF's bryggfond. *Text Pär Dehlin*

Ny mobilanpassad hemsida

Efter det att vår hemsida flyttades till en ny plattform sommaren 2013 har besökarna successivt övergått till att alltmer använda mobiltelefon för att gå in på hemsidan. Eftersom att hemsidan inte har varit mobilanpassad, och inte heller hade stöd för att på ett enkelt och bra sätt länka inlägg via sociala media, sjösattes en helt

ny omarbetad hemsida i början av maj.

Vi hoppas nå ut till medlemmar och övriga intressenter på ett ännu bättre sätt med hjälp av den nya hemsidan i kombination med sociala media. *Text: Pär Dehlin*

Förbud mot utfodring av vilt

Regeringen har beslutat om proposition rörande utfodring av vilt. Propositionen innehåller förslag till ändringar i jaktlagen som ger länsstyrelserna möjlighet att i enskilda fall besluta om förbud mot eller villkor för utfodring av vilt som inte hålls i hägn. Länsstyrelserna föreslås ges denna möjlighet i de fall det behövs för att förebygga eller minska risken för trafikolyckor med vilt eller då det finns risk att viltet orsakar allvarliga skador på egendom. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 oktober 2021.

Rapport från styrelsen 2020-2021

Styrelsemöte i coronatider.. Bildcollage med underlag från Pär Dehlin

Det gångna året har förstås präglats av coronapandemin men trots detta har styrelsen kunnat bedriva den verksamhet som vi har åtagit oss. Våra styrelsemöten är numera digitala liksom möten med Värmdö skärgårdsråd där föreningen aktivt deltar.

Som framkom vid fjolårets besiktning är våra bryggor på Harö och Hagede i starkt behov av reparationsåtgärder. Föreningen ansökte därför i höstas om ekonomiskt stöd från Region Stockholm men p.g.a. många sökanden överfördes ansökan till årets bidragsomgång. Vi har nu fått veta att vi inte får något bidrag eftersom reglerna för bidrag har förändrats. Stöd utgår nu inte för enstaka bryggreparationer utan det krävs bredare och samordnade projekt för att kvalificera för stöd. Föreningen diskuterar med bl.a. Skärgårdens Trafikantförening och Värmdö kommun om hur man kan samordna finansiering av underhåll och reparationer med andra bryggföreningar.

Under hösten 2020 uppmärksammades föreningen på en ansvarsuppgift som vi inte kände till, nämligen att föreningen är skylthållare för tre fartbegränsningsområden, Bergklovshålet, Båtkroken och Sorgström. Efter uppmaning från länsstyrelsen att flera av skyltarna kräver underhåll och i vissa fall kompletteringar med nya skyltar har föreningen ersatt två av dessa med nya. Vid föreningsstämman 2020 uppmärksammades problemen med sophantering i Harö by p.g.a. det stängda soprummet på Gummerholmen. Finn Hedvall gavs i uppdrag att bilda en arbetsgrupp och att i dialog med kommunen hitta en lösning på problemen. Gruppen har föreslagit

att ett soprum byggs vid Harö brygga och kommunen är villig att bekosta ett sådant om markägaren ger tillstånd för detta. Tyvärr motsätter sig markägaren detta och kommunen har uppmanat Haröborna att själva hitta mark för ett soprum. Arbetsgruppen har också inlett en dialog med den entreprenör som idag hämtar sopor om förutsättningar för sophämtning i Byviken.

Föreningen är remissinstans för frågor som gäller större förändringar i markanvändning, sjötrafik och liknande frågor som berör vårt område. Under året har föreningen avgivit remissvar på Region Stockholms utredning om den framtida sjötrafiken (Sjötrafikutredningen del 1. 2019-0440) där vi liksom flera andra remissinstanser presenterat en rad kritiska anmärkningar mot förslaget. Regionen har tagit till sig kritiken och har utarbetat ett nytt förslag som nu är ute på remiss som föreningen avser att granska och avge yttrande om.

Föreningen genomförde i maj 2021 för fjärde året i rad en viltinventering på Harö och Storö som landade på 57 observerade mufflonfår och 112 dovvilt. Ett stort tack till alla er 35 vilträknare som satte av en lördagskväll för att genomföra inventeringen.

[www.https://hhif.se/arkiv/2021/resultat_viltinventering/](https://hhif.se/arkiv/2021/resultat_viltinventering/)

Föreningen har som vi hoppats ni observerat numera en ny hemsida www.hhif.se och ett konto på Facebook (*Harö Hasselö Intresseförening – forum*).

Fortsättning nästa sida

Föreningens ekonomi

Föreningens ekonomi är fortsatt god så länge vi inte får oförutsedda utgifter för bryggorna.

Våra utgifter för året som gått är bl.a. följande:

- Föreningen har betalt ca 8 000 kronor för hyra till markägarna, el till brygg- och vänthusbelysning och för värme i vänthuset,
- Två nummer av Harö-Nytt har kostat 9 000 kronor.
- Föreningen har haft utgifter för IT support till en kostnad av 1 200 kronor och 1 600 kronor för bankkostnader.

En trevlig sommar till er alla önskar vi i styrelsen!

Annika, Axel, Ingela, Pär, Staffan, Tove, Åsa och Tommy

Annons:

HagedeKajak
Uthyrning dag eller dygn
-Kajaker
-Campingutrustning

Ring, maila eller boka på vår hemsida

Axel Östlund 0709184239
Agneta Frick 0707764164
hagede.kajak@gmail.com
hagedekajak.wixsite.com/minsida

arkitekturfabriken

Ritar och bygger hus på Harö
Kontakta Erik Hedvall, Harö by
0736 - 40 25 18

Kalendarium 2021

Vad	Var	När
Harö-dagen, bara segling	Affärsbryggan	17/7 12:30 Skepparbara segling möte, 14:00 start
Grovsopor	Hagede	24/7 10:00-12:00
Grovsopor	Harö	24/7 12:30-14:30
Grovsopor	Hasselö	25/7 14:30-15:30

Kallelse till årsmöte i HHIF 2021

Härmed kallas alla medlemmar i Harö Hasselö Intresseförening till vårt årsmöte i Harö skola söndagen den 11 juli 2021 klockan 10.00. Årsmöteshandlingar finns på vår hemsida.

Valberedning HHIF styrelse

Valberedningen vill som vanligt ha tips om personer som är intresserade och lämpliga att berika föreningen. Kontakta:

Göran Östlund 070-3376663
Thomas Wängsö 070-668 67 22
Mats Hagebring 070-256 94 71

Kort om föreningen

Harö Hasselö Intresseförening äger och förvaltar Harö, Hagede och Hasselö bryggor med tillhörande vänthus och installationer.

Föreningens syfte är vidare att verka för goda kommunikationer med allmänna färdmedel och för god brand och olycksfallsberedskap samt att värna om en god miljö.

Föreningen ger ut Harö-Nytt två gånger per år.

HHIF pg och bg Plusgiro 40 09 83-3 Bankgiro 375-9701

Föreningens hemsida www.hhif.se

Harö Hasselö Intresseförening

STYRELSE 2020—2021

ORDFÖRANDE

Tommy Månsson
Mobil: 070-695 33 60

KASSÖR & MEDLEMSREGISTER

Åsa Lundholm-Hedvall
Mobil: 070-742 08 67

SEKRETERARE

Tove Strauss
Mobil: 070-951 41 54

WEBBANSVARIG

Staffan Westbeck
Mobil: 070-399 65 72

REDAKTÖR HARÖ-NYTT

Axel Östlund
Mobil: 070-423 94 51

BRYGGANSVARIGA

Staffan Westbeck, Hasselö
Mobil: 070-399 65 72

Ingela Granberg, Harö

Mobil: 070-783 76 74

Pär Dehlin, Hagede

Mobil: 070-827 27 05

LEDAMOT

Annika Nylén
Mobil: 073-1445995

KOMMUNIKATIONSANSVARIG

Tommy Månsson
Mobil: 070-695 33 60

REVISORER

Sven-Olof Holmgren
Mobil: 073-936 18 26

Åsa Ekman

Mobil: 070-636 72 85

SUPPLEANT

Mica Wänseth

HARÖ-NYTT Distribueras till samtliga medlemmar i Harö Hasselö Intresseförening.